



JÄRFÄLLA KOMMUN

# Utvärdering

Skolvalet 2016

Sandra Backlund

Rapportnr: Bun Dnr 2016/156  
Juni 2016



## Innehåll

SAMMANFATTNING .....	2
1. INLEDNING .....	3
1.1. SYFTE.....	3
1.2. METOD.....	3
2. REDOVISNING.....	4
2.1. Vad säger lagen? .....	4
2.1.1. Överklagan .....	4
2.2. Nuvarande reglemente i Järfälla.....	5
2.2.1. Fördelning enligt den relativa närhetsprincipen .....	6
2.3. Hur ser andra kommuners reglementen ut?.....	7
2.3.1. Solna stad .....	7
2.3.2. Botkyrka kommun.....	8
2.3.3. Stockholms stad.....	9
2.3.4. Uppsala kommun.....	10
2.3.5. Malmö stad .....	10
2.4. Vad anser rektorerna om skolvalsprocessen i Järfälla?.....	11
2.5. Svar från rektorer för 6-9-skolor .....	11
2.6. Svar från rektorer för F-5-skolor .....	12
3. ANALYS.....	13
3.1. Reglementet.....	13
3.2. Tillämpningen av den relativa närhetsprincipen .....	15
3.3. Skapa avlastning.....	16
4. SLUTSATSER OCH FÖRSLAG .....	17



## SAMMANFATTNING

2016 års skolval har visat på ett behov av att se över hanteringen av skolvalet i Järfälla kommun i syfte att hitta förbättringsåtgärder. Framförallt har följande frågeställningar varit i fokus för utvärderingen:

- Hur stämmer det nuvarande regelverket för hanteringen av skolvalet överens med skollagen? Finns det skäl att förändra delar av regelverket?
- Hur tillämpas den relativa närhetsprincipen i skolvalet?
- Finns det möjliga sätt att skapa avlastning för skolorna vad det gäller hanteringen av skolvalet?

I utvärderingen har andra kommuners reglementen och skolvalsprocesser studerats. Likaså har ett antal av kommunens rektorer fått besvara en enkät om hur de anser att skolvalshanteringen fungerar och hur den kan förbättras.

Det som beskrivs som förbättringsmöjligheter handlar bland annat om att förtydliga reglementet, att skapa en gemensam förståelse för reglementet och att på olika sätt verka för att skolvalshanteringen sker på ett mer rättsäkert sätt. I första hand påvisas osäkerhet kring hur den relativa närhetsprincipen ska tillämpas för att alla elevers rätt ska tillgodoses. Rektorer beskriver också skolvalsprocessen som svårhanterlig och tidskrävande.

Utvärderingens förslag till förbättringsåtgärder inför nästkommande skolval är:

- Hanteringen av skolvalet bör samordnas av den centrala förvaltningen.
- En programvara som ändamålsenligt stödjer skolvalsprocessen bör införskaffas till nästa skolval.
- Reglementet kring skolplaceringar bör förtydligas och förtursreglerna bör förändras så att de blir mer förenliga med skollagen
- Hur samordningen mellan det kommunala skolvalet och antagningsprocessen för fristående huvudmän kan fördjupas bör undersökas ytterligare.



## 1. INLEDNING

2016 års skolval har visat på ett behov av att se över hanteringen av skolvalet till förskoleklass och till årskurs 6. I det senaste skolvalet har barn- och ungdomsförvaltningen inte kunnat tillgodose vårdnadshavares önskemål i önskad utsträckning, vilket har gett upphov till besvikelse bland elever och vårdnadshavare. I synnerhet eleverna boende i Barkarbystaden och till viss del Barkarby har inte kunnat erbjudas plats på sitt förstahandsval Björkebyskolan, utan har istället erbjudits plats på Mälarskolan eller Tallbohovskolan där det funnits lediga platser. Kommunen planerar skolplatser efter det totala behovet i kommunen för årskurs 6-9 och det har funnits tillräcklig kapacitet för att möta behovet av skolplatser totalt sett. Söktrycket har dock varit stort på en del skolor som inte kunnat erbjuda samtliga elever plats, varpå placeringar i strid mot vårdnadshavares önskemål varit ofrånkomligt.

Som nämnts har detta gett upphov till besvikelse, men det har också gett upphov till eftertanke om hur systemet kring skolvalet fungerar. Det har bland annat funnits en upplevelse av att placeringar av elever som går emot vårdnadshavares önskemål och som sker i enlighet med den relativa närhetsprincipen, görs på godtycklig grund. Framförallt har det handlat om osäkra mätmetoder för att avgöra avståndet för en elev till en specifik skola, vilket är styrande i fall då den relativa närhetsprincipen gör sig gällande.

### 1.1. SYFTE

Denna utvärdering har initierats för att komma till rätta med eventuella brister som kan finnas i hanteingen av skolvalet. Syftet är att identifiera åtgärder som kan förbättra hanteringen till nästkommande år. Framför allt följande frågeställningar är intressanta för undersökningens ändamål:

- Hur stämmer det nuvarande regelverket för hanteringen av skolvalet överens med skollagen? Finns det skäl att förändra delar av regelverket?
- Hur tillämpas den relativa närhetsprincipen i skolvalet?
- Finns det möjliga sätt att skapa avlastning för skolorna vad det gäller hanteingen av skolvalet?

### 1.2. METOD

Utvärderingen baserar sig på omvärldsbevakning där andra kommuners metoder för skolvalet har studerats. De kommuner som har kontaktats är Solna, Botkyrka, Uppsala, Stockholm och Malmö.

Utvärderingen baserar sig också på en enkätstudie där samtliga rektorer i Järfälla kommun har ombetts svara på frågor kring hur de upplever hanteringen av skolvalet och hur de anser att processen kan förbättras.



## 2. REDOVISNING

### 2.1. Vad säger lagen?

I skollagen 10 kap. 30-31 §§ regleras hur eleverna ska placeras vid olika skolenheter i grundskola med kommunal huvudman. Av skollagen framgår att kommunen vid placering av en elev i första hand ska utgå från vårdnadshavarnas önskemål. Paragraferna är tillämpliga under hela den tid som eleven deltar i utbildningen och inte bara när eleven ska börja i grundskolan. Detta innebär att vårdnadshavare har rätt att lämna önskemål om skolplacering för sitt barn oavsett årskurs. Ett önskemål om placering vid en viss skolenhet får emellertid inte gå ut över någon annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet. Detta blir aktuellt i situationer när vårdnadshavare till en annan elev inte har framfört något önskemål om placering vid en viss skolenhet. Skollagen specificerar dock inte vad som menas med ”en skolenhet nära hemmet”, men utgångspunkten i gällande praxis är att samtliga elever ska ha en rimlig skolväg. Tillämpningen av motsvarande reglering för förskoleklass finns i 9 kap. 15 §.

Det är också möjligt för en kommun att frånga vårdnadshavares önskemål om den önskade placeringen skulle innebära att betydande organisatoriska och ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen. I praktiken innebär det att elever med omfattande behov kan ha företräde framför andra elever om stödet inte kan tillgodoses på en annan skola utan att detta skulle medföra organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen. Bestämmelsen kan också tillämpas om en elev under utbildningen får ett behov av så omfattande stödinsatser att dessa inte kan ges vid den skola eleven går, utan att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen. Då får eleven flyttas till en annan skolenhet i kommunen där behovet av stöd kan tillgodoses, även om detta står i strid mot vårdnadshavares önskemål. Kommunen ges också möjlighet att frånga vårdnadshavares önskemål vid skolplaceringar, om det är nödvändigt att flytta en elev med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero. Den elev som blivit placerad vid en viss skolenhet i grundskolan eller förskoleklass har annars rätt att gå kvar på samma skolenhet om inte något annat följer av det som beskrivits ovan.

Om det inte finns plats för alla sökande på en fristående skola ska den fristående huvudmannen enligt skollagen 9 kap. 28 § och 10 kap. 36 § göra urvalet på de grunder Skolinspektionen godkänner. Som exempel på godkända urvalsgrunder kan nämnas kötid, syskonförtur och geografisk närhet. Motsvarande bestämmelse saknas vad gäller kommunala huvudmän.

#### 2.1.1. Överklagan

Barn- och ungdomsförvaltningen i Järfälla hanterar beslut om skolplaceringar i enlighet med barn- och ungdomsnämndens delegeringsordning. I delegeringsordningen framgår till vem nämnden har gett rätten att fatta beslut för vissa ärenden. Enligt nuvarande delegeringsordning ges rektor rätt att fatta beslut om skolplaceringar i enlighet med vårdnadshavares önskemål. Gällande beslut om skolplaceringar som sker i strid mot vårdnadshavares önskemål, ges verksamhetschef för kommunala skolor rätt till beslutsfattande.



Beslut om skolplacering går att överklaga enligt kommunallagen 10 kap. 8 § genom en så kallad laglighetsprövning. Laglighetsprövning innebär att en vårdnadshavare kan överklaga lagligheten av beslutet, inte lämpligheten av fattat beslut. Om en vårdnadshavare anser att handläggningen inte har gått rätt till finns således rätt att överklaga till Förvaltningsrätten. Om Förvaltningsrätten anser att beslutet gått till på fel sätt kan det upphävas. Beslutets karaktär ändras dock inte. Istället får barn- och ungdomsförvaltningen ansvaret att fatta ett nytt beslut.

Möjlighet till överklagande av beslut om skolplaceringar som sker i strid mot vårdnadshavares önskemål beskrivs i skollagen 28 kap. 12 §. Paragrafen är tillämplig om vårdnadshavares önskemål har frångåtts av kommunen med hänvisning till att den önskade placeringen skulle innebära betydande organisatoriska och ekonomiska svårigheter för kommunen. Paragrafen är också tillämplig i fall då kommunen ändrar skolplacering av en elev utifrån att det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero och att detta sker mot vårdnadshavares önskemål. Dessa typer av överklaganden görs till Skolväsendets överklagandenämnd.

## 2.2. Nuvarande reglemente i Järfälla

I dokumentet *Regler – Fördelning av skolplatser i kommunala skolor*<sup>1</sup> anges de regler som gäller vid fördelning av skolplatser i Järfälla kommun. Alla vårdnadshavare till elever som ska börja i förskoleklass eller årskurs 6 i Järfälla får lämna ett önskemål om skola. Så långt som möjligt försöker Järfälla kommun att tillgodose vårdnadshavares önskemål om skolplacering. Om en vårdnadshavare inte har lämnat ett önskemål om skolplacering, placeras eleven utifrån den relativa närhetsprincipen. Skolvalet görs via en e-tjänst som ligger tillgänglig på kommunens hemsida. Elever som inte har gått i förskoleklass och som ska börja i årskurs 1 får skolvalsblanketter hemskickade. Nyinflyttade hänvisas att skicka en skolvalsblankett till den skola de önskar gå i. Ansökningar som görs till fristående skolor skickas direkt till berörd skola.

Gällande förskoleklass har alla rätt till en skola inom den kommundel<sup>2</sup> de är folkbokförda i. Rektor på respektive skola beslutar hur många barn som kan erbjudas plats. Om alla barn inte får plats i önskad skola fördelas platserna utifrån följande principer:

1. Elever som är folkbokförda eller går i skola i kommundelen har rätt till skolplats framför elever från andra kommundelar
2. Syskonförtur – om det finns syskon som kommer att gå i årskurs 1-5 på den sökta skolan ges förtur.
3. Den relativa närhetsprincipen – närhet till skolan avgör vem som erbjuds plats.  
Läs mer om fördelning enligt närhetsprincipen under nästkommande rubrik.

Kommunen planerar skolplatser efter det totala behovet i kommunen för årskurs 6-9, vilket förordas bland annat utifrån ett kommunekonomiskt perspektiv. Kommunen har därför endast skyldighet att erbjuda elever i årskurs 6-9 en skolplats inom kommunens gränser. De kan vid platsbrist alltså komma att placeras i en annan kommundel. Rektor på respektive skola beslutar hur många elever som kan erbjudas plats

<sup>1</sup> Se Dnr Bun 2013/246

<sup>2</sup> Järfälla består av fyra kommundelar: Barkarby/Skälby, Jakobsberg, Kallhäll/Stäket och Viksjö

utifrån skolans kapacitet. Om alla elever inte får plats i önskad skola fördelas platserna utifrån följande principer:

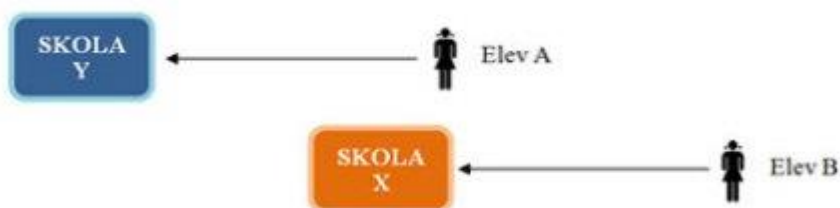
1. Elever som är folkbokförda eller går i skola i kommundelen har rätt till skolplats framför elever från andra kommunalar
2. Den relativa närhetsprincipen

Som tidigare nämnts ansvarar rektorerna för fördelningen av skolplatser. Detta sker genom att rektorerna träffas under så kallade samordningsmöten. Vid dessa tillfällen fördelas skolplatserna mellan de kommunala skolorna. Utgångspunkten är att tillgodose vårdnadshavares önskemål så långt det är möjligt, det vill säga om inte första handsvalet kan tillgodoses försöker man tillgodose andrahandsvalet och så vidare. I situationer då en skola inte kan ta emot samtliga elever som sökt till skolan, ska urvalsprinciperna tillämpas. Enligt kommunens skolvalsregler ska varje rektor bilda en kö med reserver om inte alla elever som har sökt sig till skolan kan tas emot.

Fristående skolor i Järfälla har egna antagningsrutiner och det är inte alltid skolvalsprocesserna för kommunala respektive fristående skolor är synkroniserade rent tidsmässigt. När det står klart vilka elever fristående skolor kan ta emot, uppstår ofta lediga platser i kommunala skolor vilket innebär att kön med reserver blir applicerbar. Det innebär också att skolvalsprocessen delas in i fler antagningsrundor. Ett preliminärt erbjudande om plats skickas ut efter en inledande antagningsomgång. När kännedom finns om vårdnadshavare accepterat platstilldelningen eller inte, sker ytterligare en antagningsrunda där tomma platser som uppstått tilldelas de elever som står i kö. Fler antagningsrundor och erbjudanden av placeringar kan följa beroende på den fortsatta rörelsen av elever.

### 2.2.1. Fördelning enligt den relativa närhetsprincipen

Närhetsprincipen innebär att en elev har rätt till en skola nära sitt hem. Den relativa närhetsprincipen innebär att elevens avstånd från hemmet till sökt skola och andra närliggande skolor sätts i relation till andra elevers motsvarande avstånd. Utgångspunkten är att alla elever ska få jämförelsevis rimligt lång väg till skolan. Detta medför att en elev inte är garanterad plats i den skola som ligger närmast hemmet och att en elev som bor närmast den valda skolan inte automatiskt har förtur dit. Se exempel nedan och beskrivande text på nästkommande sida.





Den relativa närheten mellan två elever och två skolor. Skola X är den närmsta skolan för både elev A och elev B, men är den relativt närmsta för elev B som har längre avstånd till skola Y jämfört med elev A. Eftersom alla elever ska få jämförelsevis rimligt lång väg till skolan placeras elev B därför i skola X medan elev A placeras i skola Y.

När skolan placerar elever till grundskolan enligt principen om relativ närhet ska skolan göra en jämförelse mellan alla sökande. Det innebär att varje elevs avstånd till sökt skola och andra närliggande skolor ska vägas i relation till andra elevers motsvarande avstånd. Skolan ska titta på varje elevs avstånd till de skolor vårdnadshavarna har sökt, men också avståndet till närliggande övriga skolor.

Kart- och GIS-avdelningen under bygg- och miljöförvaltningen i Järfälla kommun utför mätningen av avstånden. Inför mätningen lämnar rektorer en lista över folkbokföringsadresser till de elever som sökt till skolan. Den adress som eleven har 1 januari det år som eleven ska börja i förskoleklass eller årskurs 6 är den som gäller för mätningen. Uppdraget för Kart- och GIS-avdelningen består i att beräkna sträckan från dessa adresser till respektive skola via gång- eller cykelvägnätet. Som ingångsvärde till ruttningsanalysen används den adresspunkt som finns registrerad i det nationella registret för belägenhetsadresser och byggnader. Hemadressen används som *från-värde* och skolans adresspunkt som *till-värde*. Data som används som ingångsvärden i analysen är de senaste som kommunen har tillgång till. Med hjälp av dataprogram genomförs en analys och resultatet från analysen är den kortaste vägen längs *gång- och cykelvägnätet* mellan dessa värden. Resultatet anges i hundratals meter med hänsyn till analysens noggrannhet. Analysen tar ingen hänsyn till tillfälligt avstängda vägar, möjliga genvägar över öppna ytor, säkrare/tryggare vägar eller höjdvärden (upp- och nedförsbackar). När alla skolvägar är beräknade returneras en lista med resultatet till rektorn.

I barn- och ungdomsförvaltningens reglemente för fördelning av skolplatser anges att mätningen ska ske mellan elevens folkbokföringsadress och skolans huvudentré. Detta överensstämmer inte med metoden för mätningen som istället utgår från adresspunkter som finns registrerade i det nationella registret. Diskrepensen har föranlett till kritik från vissa vårdnadshavare som kommit fram till ett annorlunda resultat när de själva utfört mätningen. Kritik har också riktats mot systemet då dataprogrammet och mätningen inte tar hänsyn till huruvida skolvägen bör anses lämplig.

Järfälla kommun har inte valt att definiera vad som anses vara en ”orimlig skolväg” alternativt vad som avses med en ”rimlig skolväg”. Men i sammanhanget kan nämnas att skolskjuts erbjuds elever om avståndet till skolan från hemmet överstiger 3 km för en elev i årskurs F-3 och om avståndet överstiger 4 km för en elev i årskurs 4-9. Skolskjuts alternativt SL-kort kan också erbjudas bland annat om skolvägen anses riskfylld.

### **2.3. Hur ser andra kommuners reglementen ut?**

#### **2.3.1. Solna stad**

I Solna stad får vårdnadshavare till barn som ska börja i förskoleklass göra ett skolval. Vårdnadshavare till barn som ska börja årskurs 1 och som inte tidigare gått i





förskoleklass får en blankett hemskickad angående val av skola. Skolvalet görs annars i e-tjänster. De som ansöker om placering i en fristående skola eller en skola i en annan kommun ska enligt praxis söka direkt till den önskade skolan, men de måste också fylla i sitt skolval i kommunens e-tjänst.

Skolplaceringen utgår från vårdnadshavares önskemål såsom skollagen beskriver. När en skola har fler sökande än platser fördelas platserna utifrån den relativa närhetsprincipen och syskonförtur. Till skillnad mot Järfälla gäller syskonförturen i Solna om det äldre syskonet går i årskurs 1-3 när det yngre syskonet börjar. Förturen gäller vid första skolplaceringen för båda syskonen och upphör alltså att gälla exempelvis vid skolbyte.

Vid skolvalshandlingen använder sig Solna stad av en programvara vid namn ”Skolvalskartan”. Skolvalskartan tillhandahålls av Sweco och innebär att listor med rekommenderade placeringar utifrån urvalsgrunderna delges förvaltningen. Inför framtagandet av Skolvalskartan levererar Barn- och utbildningsförvaltningen i Solna stad filer innehållande information om elevens val, bostadsadresser, eventuell syskonförtur och uppgifter om skolornas kapacitet till Sweco. Till Sweco skickas även kommunens alla adresser, uppdaterat gång och cykelvägnät samt skolornas geografiska positioner. Kommunens kart- och mätningstjänst levererar denna information. Sweco matar sedan in uppgifterna i Skolvalskartan som visar hur skolplatserna bör fördelas. Rektorer i Solna stad är inte inblandade i fördelningen av platser. Alla skolplaceringar görs istället av den centrala förvaltningen, som då tar hjälp av skolvalskartan.

Tjänsten ”Skolvalskartan” köps av Sweco och kostar Solna stad enligt upphandlat avtal cirka 8 000 kronor per månad. Till detta tillkommer en kostnad för datauppdateringen som utförs av Sweco vilket innebär en kostnad som motsvarar cirka 140 timmars arbete.

### **2.3.2. Botkyrka kommun**

I Botkyrka kommun erbjuds vårdnadshavare till barn som börjar i förskoleklass eller vars barn måste byta skola för att gå klart grundskolan göra ett aktivt skolval. Om ett barn inte tidigare gått i förskoleklass får ett val till årskurs 1 göras. Precis som i andra fall innebär skolvalet inte en given placering, men det ger vårdnadshavare möjlighet att kunna påverka vilken skola barnet kommer att börja i. Skolval görs i e-tjänster, vilket gäller både kommunala och fristående alternativ.

Kommunala skolor i Botkyrka kommun tillämpar urvalskriterierna syskonförtur (i första hand) och den relativa närhetsprincipen i (andra hand). Precis som i Järfälla gäller endast syskonförturen om det äldre syskonet går i årskurs 1-5 när det yngre syskonet börjar. Alla första, andra- och tredjehandsval som är aktuella för en plats i ett visst skolår väger lika tungt.

I likhet med Solna stad använder sig Botkyrka kommun av Skolvalskartan. Urvalskriterierna, kommunens karta och kapacitet för respektive skola är inprogrammerade i Skolvalskartan som levererar en lista för var eleverna ska tilldelas plats. Tjänstemän på utbildningsförvaltningen beskriver programvaran som nödvändig för en rättsäker process.



Systemförvaltare tillhörande utbildningsförvaltningen tillsammans med skoladministratörerna hanterar skolvalet rent praktiskt. Under skolvalsprocessen träffar systemförvaltaren och skoladministratörer rektorer i varje område (motsvarande kommundelar) så att eventuella specifika fall kan diskuteras. Dessutom säkerställs att alla elever har erbjudits plats.

Även i Botkyrka kommun förs diskussioner om hur skolvalsprocessen kan förbättras. Diskussionerna handlar bland annat om att avskaffa syskonförturen till nästa års skolval. Även diskuteras huruvida skolplaceringarna bör ske utifrån skolområden snarare än den relativa närhetsprincipen och att vårdnadshavare istället för skolval ges möjlighet att ansöka om byte av skola.

### 2.3.3. Stockholms stad

I Stockholms stad erbjuds vårdnadshavare att göra skolval till förskoleklass samt till årskurs 1-9. Valet av skola görs i e-tjänster där även de flesta fristående skolor finns med. Stockholm har tolkat skollagen på samma sätt som Järfälla, Botkyrka och Solna. Huvudregeln är således att en elev ska placeras i den skola vårdnadshavaren önskar att eleven ska gå, men att detta inte får medföra att ett annat barns berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts. Därför tillämpas närhetsprincipen såsom beskrivits tidigare.

Stockholm stad väljer att definiera ”närhet till skola” för olika åldersintervaller. För en elev i förskoleklass och årskurs 1-3 anses 2 km gångavstånd till skolan uppfylla kravet om en ”skolenhet nära hemmet”. För en elev i årskurs 4-6 gäller 3 km gångavstånd och för en elev i årskurs 7-9 gäller 4 km gångavstånd.

Om efterfrågan överstiger antalet tillgängliga platser på vald skola vad gäller förskoleklass och årskurs 1 (om eleven inte tidigare deltagit i förskoleklass), tillämpas följande urvalsgrunder i angiven ordning

1. Barn i behov av särskilt stöd av pedagogisk eller social karaktär som har behov av att placeras vid en viss skolenhet.
2. Barn som bor inom 2 kilometers gångavstånd och som har syskon som går i förskoleklass eller i årskurs 1-3 på den aktuella skolan det läsår barnet ska börja.
3. Barn som har rätt till en plats i förskoleklass alternativt årskurs 1.
4. Barn som fyller 5 år det aktuella läsåret och som önskar börja i förskoleklass.
5. Barn boende i annan kommun.

Urvalsgrunderna för årskurs 1-9 tillämpas enligt följande i angiven ordning:

1. Elev i behov av särskilt stöd av pedagogisk eller social karaktär som har behov av att placeras vid en viss skolenhet.
2. Elever som har rätt till plats i årskurs 1-9.
3. Elever boende i annan kommun.

Även Stockholm stad använder sig av Skolvalskartan. Det är rektorerna som ansvarar för placeringarna som baseras på den lista som genereras ur Skolvalskartan. Stockholms stad kommer inom kort att utvärdera processen kring skolvalet och hur rekto-



terna upplevt Skolvalskartan. Tjänsteman som har intervjuats i samband med denna utvärdering anser att systemet fungerat väl och att arbetet har underlättats.

#### **2.3.4. Uppsala kommun**

I Uppsala kommun gäller skolvalet barn som ska börja i förskoleklass eller ska börja i årskurs 1 och inte har gått förskoleklass tidigare. Elever som går på en skola där nästa årskurs inte finns omfattas också. Ansökan till fristående skolor ska hanteras i kontakt med berörd skola, men ansökan ska även göras i kommunens e-tjänst.

På Uppsala kommuns hemsida står tydligt att ingen elev har förtur till eller är garanterad en plats i den närmsta skolan. Kommer eleven inte in på sitt första alternativ så skickas eleven vidare i skolvalsystemet till alternativ två och sedan tre. Placering sker enligt vårdnadshavares tre val så långt det är möjligt. Om en kommunal skola inte har plats för alla elever som sökt den, görs ett urval utifrån relativ närhet.

Uppsala kommun tillämpar således inga andra urvalsgrunder än den relativa närhetsprincipen. Syskonförtur tillämpades tidigare men togs bort 2014. Kommunen ansåg syskonförturen som oförenlig med hur lagtexten är utformad.

#### **2.3.5. Malmö stad**

Malmö stad har valt ett annat sätt att hantera skolplaceringar utifrån skollagens krav. Alla Malmös kommunala grundskolor har ett geografiskt upptagningsområde. Skolans upptagningsområde baseras på skolans storlek och hur många elever skolan kan ta emot. De barn som bor och är folkbokförda inom upptagningsområdet erbjuds plats på den så kallade hemskolan.

En vårdnadshavare har alltid möjlighet att lämna in en ansökan till en annan skola än sitt barns hemskola. Ansökan ska lämnas in direkt till den skola som önskas då det är rektorerna som hanterar och beslutar om platstilldelning. Tidigast den 1 oktober kan vårdnadshavare ansöka om en plats för sitt barn för kommande läsår. Ansökan gäller då fram till den 30 september, som längst ett år. Därefter påbörjas en ny ansökningsperiod. Skolan försöker alltid tillgodose vårdnadshavares önskemål, men om söktrycket är så stort att inte alla sökande får plats, gäller följande turordningsregler för skolor med årskurs F-5 eller F-6:

1. Barn som har skolan som sin hemskola har förtur.
2. Barn med syskon på den mottagande skolan har förtur.
3. Barn med kortast färdväg mellan bostaden och skolan har förtur.

Turordningsreglerna för önskemål om skola med årskurs 6-9 eller 7-9 är:

4. Elever som har skolan som sin hemskola har förtur.
5. Anmälningdatum då ansökan kommer till skolan. Ansökan kan göras per e-post. Vid samma kötid gäller:
6. Elever med syskon på skolan har förtur.
7. Elever med kortast färdväg mellan bostaden och skolan har förtur.



På Malmö stads hemsida finns ett kartverktyg tillgängligt som används för att mäta avståndet mellan bostadsadressen och skolans huvudentré. Även vårdnadshavare har tillgång till verktyget och kan själva genomföra mätningar. Genom att klicka på kartan kan man komma till skolornas hemsidor.

Liksom Stockholmsregionen har Malmö ett växande antal skolelever. För att säkerställa att skolplatserna räcker till alla elever, ser grundskolenämnden över upptagningsområdena för de kommunala skolorna varje år. I december 2015 fattade nämnden beslut om upptagningsområdena läsåret 2016/2017. Grundskolornas upptagningsområden kan med andra ord förändras från år till år och olika åldrar i ett och samma bostadsområde kan ha olika hemskolor.

Vid skrivande stund genomför Malmö stad en utredning kring skolvalsprocessen. Utredningen har initierats då det växande antalet elever gör att de inte längre kan erbjuda plats till alla elever i skolornas upptagningsområden. Att skolområdena förändras från år till år har också lett till frustration bland vårdnadshavare och de elever som bor nära gränsdragningen mellan skolområden anses missgynnas av systemet. Det finns därför en initial vilja att införa en central hantering av processen där mindre handpåläggning från rektorernas sida blir nödvändig och en större grad av rättsäkerhet kan uppnås. Den relativa närhetsprincipen och skolvalskartan nämns av kontaktad tjänsteman som möjliga framtida alternativ.

#### **2.4. Vad anser rektorerna om skolvalsprocessen i Järfälla?**

Som en del i denna utvärdering har en enkät skickats ut till samtliga rektorer angående hur de upplever processen kring skolvalet. Tio svar har inkommit. Bland de svarande finns rektorer för både F-9-skolor, F-5-skolor och 6-9-skolor. Alla kommundelar finns representerade bland de svarande.

#### **2.5. Svar från rektorer för 6-9-skolor**

Särskilt rektorer för 6-9-skolor riktar kritik mot hur det senaste skolvalet har fungerat. Det framkommer synpunkter om att skolor tolkar och tillämpar regelverket olika och att det behövs en tydligare samordning. Tänket om att elever ska tas in per kommundel beskrivs av en rektor fortfarande vara närvarande, trots att den relativa närhetsprincipen bör gälla över hela kommunen för årskurs 6-9. Det framkommer också att processen upplevs tungrodd, tidskrävande och svårarbetad.

För att förbättra processen efterfrågas en central hantering av skolvalet av samtliga rektorer som svarat. När den relativa närhetsprincipen ska tillämpas bör kommunens samtliga elevers avstånd till olika skolalternativ jämföras i förhållande till varandra. Proceduren beskrivs av rektorerna vara svårhanterlig att genomföra på ett effektivt och rättsäkert sätt utan centralt stöd och samordning.

Dessutom efterfrågas en klarhet i det juridiska läget kring skolplaceringar. Reglementet bör tydliggöras så att alla inblandade tolkar och tillämpar reglerna på samma sätt. Även informationen som riktar sig mot vårdnadshavare i samband med skolvalet kan förtydligas, menar ett flertal av rektorerna. Det är viktigt att även vårdnadshavare får kännedom om hur regelverket fungerar och om söktryck på vissa skolor. Ytterligare en förbättringsåtgärd som nämns är att de fristående skolornas antagningsprocess i större utsträckning bör synkroniseras med det kommunala skolvalet.

Om eleverna som väljer ett fristående alternativ erbjuds placering i ett tidigt stadium underlättas processen för de kommunala skolorna.

På frågan ” Vilka för- respektive nackdelar ser du med att ta bort skolvalet till åk 6?” återges olika svar. En av rektorerna väljer att inte svara på frågan, medan två av rektorerna ser detta som något positivt. De anser att skolvalet i praktiken är en illusion som leder till ogrundade förväntningar. Då skolorna i stor utsträckning har brist på platser har inte vårdnadshavare möjlighet till ett fritt skolval. Vårdnadshavare kan i dagsläget lämna önskemål om en viss skola, men den relativa närhetsprincipen är i stor utsträckning avgörande. Om skolvalet till årskurs 6 avskaffas skulle skolplaceringarna istället fördelas direkt efter den relativa närhetsprincipen. Vårdnadshavarna har fortfarande möjlighet att ansöka om byte av skola vilket kan anses ligga i linje med kravet i skollagen om att skolplaceringar ska utgå från vårdnadshavares önskemål.

## 2.6. Svar från rektorer för F-5-skolor

De rektorer för F-5-skolor som besvarat enkäten anser att skolvalet överlag fungerar bra. Även bland dessa rektorer efterfrågas dock tydligare information till vårdnadshavare kring regelverket. Två av rektorerna lyfter att det är vilseledande att låta vårdnadshavare lämna önskemål om exempelvis särskilda kamrater vid klassindelningar<sup>3</sup>, eftersom detta är något skolorna sällan kan ta hänsyn till. Det vittnas även om en frustration bland vårdnadshavare som inte upplever att det finns valfrihet. Detta speglas av platsbristen i populära skolor vilket medför att den relativa närhetsprincipen blir ledande och möjligheten till att faktisk välja skola liten. En av rektorerna anser också att det bör göras enklare för vårdnadshavare att förstå var på hemsidan skolvalet görs. Ett flertal vårdnadshavare gjorde val till förskola och fritidshem istället för till skolan, enligt denna rektor.

Större tydlighet från den centrala förvaltningens sida om kapaciteten för respektive skola efterfrågas likväl. En av rektorerna menar att det i dagsläget är svårt att planera kring sin kapacitet, då rektorn upplevt att en helhetsbild av kapaciteten och behovet i kommundelen har saknats. Om exempelvis en grannskola väljer att utöka bör informationen ges även till närliggande skolor. Rektorerna efterlyser också en gemensam tolkning av reglementet och att alla skolor arbetade efter en gemensam mall inför kommundelens samordningsmöten.

Fyra av rektorerna förespråkar att syskonförturen ska gälla till och med årskurs 5 och två menar att den bör gälla endast till och med årskurs 3. En rektor för en 6-9-skola anser att syskonförturen eventuellt borde gälla även högstadieskolorna då många vårdnadshavare efterfrågar detta.

Svarande F-5-rektorer ser i likhet med 6-9-rektorerna fördelar med en central hantering av skolvalsprocessen. Framförallt beskrivs detta vara en förutsättning för en rättsäker hantering samt ett möjligt sätt att minska arbetsbelastningen för rektorerna. En observation gäller dock skolornas förmåga att svara på frågor gentemot vårdnadshavare och att den centrala förvaltningen inte har samma detaljkännedom kring de enskilda skolorna.

---

<sup>3</sup> Det finns en ruta för sådana upplysningar i e-tjänsten som används i samband med skolvalet.



På frågan ”Vilka för- respektive nackdelar ser du med att ta bort skolvalet till åk 6?” återges olika svar. Den främsta fördelen som nämns handlar om minskad arbetsbelastning för skolorna. En del av rektorerna menar att det fria valet och rörligheten ändå tillgodoses, medan andra rektorer ställer sig frågande till huruvida detta skulle vara lagenligt. Det framförs också åsikter om att inställningen till skolvalet bör tillämpas konsekvent i kommunen, det vill säga om det finns skolval till förskoleklass bör det även finnas till årskurs 6. Det finns en risk för att fel signaler skickas om skolvalet till årskurs 6 tas bort menar en av rektorerna.

### 3. ANALYS

Syftet med denna utvärdering har varit att identifiera åtgärder som kan förbättra hanteringen av skolvalet till nästkommande år. Framför allt frågeställningarna nedan har varit i fokus.

- Hur stämmer det nuvarande regelverket för hanteringen av skolvalet överens med skollagen? Finns det skäl att förändra delar av regelverket?
- Hur tillämpas den relativa närhetsprincipen i skolvalet?
- Finns det möjliga sätt att skapa avlastning för skolorna vad det gäller hanteringen av skolvalet?

Nedan förs en diskussion utifrån respektive frågeställning med bakgrund mot det som framkommit i utvärderingen.

#### 3.1. Reglementet

Gällande den första frågeställningen som alltså behandlar den grundläggande frågan huruvida Järfälla kommun lever upp till skollagens krav, bör anges att det eventuellt finns skäl att ändra reglementet. Huvudregeln är att vårdnadshavares önskemål om skolplacering ska tillgodoses, men att detta inte kan medföra att en annan elevs berättigade krav på en skolplacering nära hemmet åsidosätts. Tillämpningen av den relativa närhetsprincipen bör därför anses vara en grund vid tillsättning av skolplatser. Det som däremot inte är givet, är tillämpningen av syskonförtur. Det finns ingenting i lagtexten som styrker att syskonförtur ska gälla framför en elevs rätt till en skola nära hemmet. För fristående huvudmän finns dock lagtext som möjliggör att urval får göras enligt de urvalsprinciper som godkänns av Skolinspektionen, oftast kötid och syskonförtur. Motsvarande bestämmelse saknas dock för kommunala huvudmän.

Om reglementet för skolvalsplaceringar strikt ska utgå från skollagen är det logiskt att avlägsna syskonförturen. Närhetsprincipen är utan tvivel överordnad. Många kommuner tillämpar dock syskonförtur, men det finns ett flertal som har avskaffat det som urvalsgrund med hänvisning till lagtexten (se Uppsala, Nacka med flera). Det kan dock finnas skäl att vilja ha kvar syskonförturen exempelvis utifrån ett serviceperspektiv. Kommunen kan genom syskonförturen underlätta för vårdnadshavare som har flera barn. Men, utifrån ett juridiskt perspektiv ska inte ett barn med syskon på en viss skola, ges förtur framför ett barn som i sådana fall inte erbjuds plats i en skola med närhet till hemmet. Syskonförturen blir alltså problematisk när den överordnas närhetsprincipen, vilket i dagsläget är fallet för Järfälla.

Diskussionen leder tanken vidare till vad som egentligen menas med en ”skolenhet nära hemmet” såsom skollagen föreskriver. Betydelsen av kommundelstillhörighet



eller tillämpningen av så kallade skolområden, kan argumenteras vara ett sätt att säkerställa att alla elever placeras i en skola närbeläget hemmet såsom skollagen föreskriver. I sådana system finns inget som motsäger användandet av syskonförtur så länge alla elever tilldelas en skolplacering nära hemmet. Stockholms stad har fastslagit att elever i årskurs F-3 ska tilldelas plats på en skola inom 2 km avstånd från sitt hem, vilket också bör uppfattas som ett sätt att garantera eleverna närhet till sin skola. Att tillämpa ett system med så kallade ”hemsolor”, ”skolområden” eller i Järfällas fall ”kommundelar” ska alltså inte uppfattas stå i strid med lagen, så länge vårdnadshavares önskemål är utgångspunkten vid skolplaceringar och alla elever placeras i en ”skolenhet nära hemmet”.

Fördelen med så kallade skolområden där en skola tillskrivs ett visst upptagningsområde inom vilket elever är garanterade en plats, är att vårdnadshavare vet vilken skola som är avsedd för sitt barn och att behovet av syskonförtur elimineras såvida syskonen bor på samma adress. En annan fördel är att det finns större möjlighet att ta hänsyn till och ”bygga in” lämpliga skolvägar mellan hemmet och skolan i systemet, än vad som är möjligt inom ramen för den relativa närhetsprincipen. Om den senare ska vara tillämpbar kan inte för många undantag göras eftersom det urholkar principen och godtycklighet ges större fäste. En ökad godtycklighet i sin tur äventyrar rättssäkerheten. Precis som i övriga system, uppstår problematik med skolområden när inte alla elever får plats på anvisad skola. Ifall inte skolan kan öka sin kapacitet, måste elever tilldelas plats på andra skolor. Plats bör då ges utifrån varje elevs avstånd till önskad skola och till anvisad skola jämfört med andra elevers motsvarande avstånd, den relativa närhetsprincipen med andra ord.

De olika kommunerna som beskrivits i denna utvärdering, väljer att omfatta olika årskurser inom ramen för sina skolval. De flesta har skolval till förskoleklass och när övergångar mellan framförallt mellan- och högstadiet sker. De kommuner som inte har en enhetlig brytpunkt för när stadierna bryts<sup>4</sup> tillämpar skolval för samtliga årskurser såsom Stockholm eller väljer att hänvisa skolvalet till ”vårdnadshavare vars barn måste byta skola för att gå klart grundskolan” såsom Botkyrka. Upplands-Bro kommun har valt att bara ha skolval till förskoleklass samt till årskurs 1 om en elev inte tidigare deltagit i förskoleklassen och hänvisar annars vårdnadshavare till rätten att byta skola efter önskemål.

Det kan finnas skäl att tänka kring i vilken utsträckning skolvalet bör ske som det är utformat idag i Järfälla. I dagsläget utgår skolvalet från gällande skolorganisation, men om denna förändras i framtiden bör skolvalets omfattning ses över<sup>5</sup>. Nu erbjuds vårdnadshavare göra ett skolval i huvudsak till förskoleklass och årskurs 6. Övriga årskurser omfattas också av kommunens skyldighet att erbjuda plats i första hand utifrån vårdnadshavarnas önskemål, men då hänvisas föräldrarna till möjligheten till skolbyte. I lagen finns nämligen inget beskrivet kring hur kommunen ska se till vårdnadshavarnas önskemål. I princip torde det därför vara möjligt att direkt utgå från den relativa närhetsprincipen och sedan lämna utrymme för vårdnadshavare att byta skola. Det senare borde i så fall ske i ordnad form på liknande sätt som skolvalet utförs idag. Fördelen med ett sådant förfarande kan vara att skolorna skulle få mer

<sup>4</sup> Exempelvis Stockholms stad och Botkyrka har båda F-9-skolor, F-3-skolor, F-5-skolor, F-6-skolor, 4-9-skolor, 6-9-skolor och 7-9-skolor.

<sup>5</sup> Barn- och ungdomsförvaltningen har ett uppdrag att utreda huruvida skolorganisationen bör förändras. Utredningen ska presenteras i barn- och ungdomsnämnden i oktober 2016.



direkt information om vilka elever som de bör anta enligt den relativa närhetsprincipen. Rektorer får i ett sådant förfarande tidigare kunskap om vilket utrymme som finns att placera efter vårdnadshavares önskemål samt eventuell syskonförtur. Nackdelen kan vara att vårdnadshavare upplever ännu mindre möjlighet till ett fritt skolval. Å andra sidan kanske ett sådant system skulle ge en mer ärlig bild av vilket utrymme skolvalet lämnar åt vårdnadshavares önskemål när skolor kännetecknas av platsbrist. Det kan sannolikt också underlätta processen kring skolvalet.

### 3.2. Tillämpningen av den relativa närhetsprincipen

I skollagen betonas elevernas rätt till en plats i en ”skolenhet nära hemmet” men inget anges om att just den relativa närhetsprincipen ska tillämpas. Det har dock vuxit fram en praxis kring principen. Principen medför att ingen elev får orimligt långt till sin skola vilket bör betraktas som principens styrka. Däremot kan den i teorin medföra att få elever får väldigt nära till sin skola. Detta beror på hur skolorna är belägna och mönster i hur vårdnadshavare önskar skolplaceringar. Det är just denna effekt som många vårdnadshavare reagerar på och som bör beskrivas som en nackdel med principens utfall.

Att fördela platser efter vårdnadshavares angivna preferenser och den relativa närhetsprincipen är komplext. Följande exempel illustrerar problematiken: Om Pelle och Anna båda vill in på skola A så får Pelle platsen om han har längst till sin näst närmaste skola. Anna skickas då vidare till sitt andrahandsval där hon emellertid konkurrerar med elever som har denna skola som förstaval. Eftersom vårdnadshavares önskemål är utgångspunkten så länge inte en annans elevs rätt till en skola nära hemmet åsidosätts och det kan finnas elever med syskonförtur, är det inte säkert att Anna får plats på denna skola heller och än mindre chans har hon på sitt tredjehandsval. Dock garanteras Anna en placering i en skola nära sitt hem utifrån skollagen och då kan eventuellt en annan elevs förstahandsval komma att förbises. Att likställa förstahands-, andrahands- och tredjehandsvalets betydelse och eventuellt ta bort eller underordna syskonförturen kan vara ett sätt att renodla processen och göra den mer lätthanterlig. Men detta skulle ske på bekostnad av servicen gentemot familjer med syskon samt minska vårdnadshavares möjlighet att påverka vilken skola som eleven placeras i.

I utvärderingen har det framkommit brister i hur den relativa närhetsprincipen tillämpas i Järfälla. Processen har kritiserats för att vara godtycklig och vårdnadshavare har upplevt att placeringarna skett på tvivelaktig grund. Det finns även synpunkter från rektorer om hur mätningen av avståndet mellan elevens hem och skolan sker. Bland annat handlar synpunkterna om den programvara som används vid mätningen och huruvida systemet är ändamålsenligt sett till de behov som finns inom ramen för skolvalet. Det behövs således ett bättre system för att mäta avstånd till skolor från elevers bostadsadress för att säkerställa tillämpningen av den relativa närhetsprincipen.

Botkyrka, Solna, Uppsala och Stockholm använder sig av Swecos programvara ”Skolvalskartan”. Fördelen med Skolvalskartan är att verktyget stödjer en rättsäker process i samband med skolvalet. Ytterligare en fördel är att trovärdigheten för skolvalshandlingarna kan öka om fler kommuner använder sig av samma system. Det är dock viktigt att betona att även kommuner som använder sig av skolvalskartan har missnöjda vårdnadshavare som riktar kritik mot hur just närhetsprincipen tillämpas.





### 3.3. Skapa avlastning

Att placeringarna sker centralt, såsom det gör bland annat i Solna och Uppsala, stödjer likaså en rättsäker process eftersom förfarandet säkerställer att tillämpningen av närhetsprincipen och övriga urvalsgrunder är lika för varje enskild placering. Det kan också ses som en fördel att hantera skolvalsprocessen centralt eftersom det avlastar skolorna. Nackdelen med en central hantering av skolvalet är dock att de enskilda skolorna tappar insynen och kontrollen över skolvalsprocessen. Det bör också finnas en medvetenhet om att hanteringen av skolvalet på central nivå troligen skulle medföra ett behov av ytterligare resurser eller en omprioritering av resurser inom den centrala förvaltningen.

I de flesta andra kommuner registrerar vårdnadshavare som ansöker om plats i fristående skola sitt önskemål i kommunens e-tjänst. Vårdnadshavare måste alltså dels ansöka hos den fristående skolan och fylla i kommunens e-tjänst. Nackdelen är givetvis att vårdnadshavaren måste fylla i två ansökningar, men fördelen är att det skapar större möjligheter att synkronisera det kommunala skolvalet och valet till de fristående skolorna. Genom en samordnad process ges rektorer större kännedom om eventuella lediga platser som kan uppstå till följd av att elever tackar nej till erbjudande om plats. Hur samordningen mellan det kommunala skolvalet och de fristående skolornas antagningsprocesser kan ske och förbättras bör undersökas närmare. En viktig aspekt i denna tanke är givetvis att lyssna till de fristående huvudmännens behov och önskemål.

Sannolikt kommer erfarenheten från 2016 års skolval där inte alla elever kunde erbjudas plats på till exempel Björkebyskolan att upprepa sig i kommande skolval. Kommunen expanderar vilket leder till ett växande antal skolelever och vissa skolor är mer eftertraktade än andra. Enligt planerad kapacitet har dock barn- och ungdomsförvaltningen tagit höjd för det ökade behovet av platser, men kommunen kan inte tillgodose samtliga vårdnadshavares önskemål. Planeringen av kapaciteten för årskurs 6-9 görs på kommunnivå, inte kommunalnivå. Detta har varit ett strategiskt beslut av barn- och ungdomsnämnden med hänvisning till ekonomiska aspekter. Det har inte ansetts rimligt att vissa 6-9-skolor ska vara underutnyttjade samtidigt som resurser läggs på fler skolplatser i en annan del av kommunen.



#### 4. SLUTSATSER OCH FÖRSLAG

Roten till problematiken kring skolvalshandlingen har att göra med vissa skolors popularitet i förhållande till andra. Det är trångt på vissa skolor, medan andra skolor har lediga platser. Popularitetskillnaderna beror sannolikt på reella eller upplevda kvalitetskillnader, men det kan också bero på antal skolelever i närområdet. Att bereda skolplatser i områden där det finns en hög efterfrågan ses därför som det mest logiska utifrån perspektivet om att vårdnadshavares önskemål ska vara utgångspunkten.

Svårigheten med handlingen av skolvalet är att varje elevs platstilldelning är beroende av alla andra elevers placering. Urvalsgrunderna utlöser således kedjereaktioner i hela kommunen. Därför kräver denna typ av system flera antagningsrundor och helhetsblick över samtliga elevers utgångspunkter för att hanteras rättsäkert. Att rektorer ska utföra detta lokalt och förväntas placera elever rättsäkert kan uppfattas som orimligt. Barn- och ungdomsförvaltningen har ett uppdrag om att hitta sätt att avlasta rektorer administrativt. Att centralisera handlingen av skolvalet alternativt att erbjuda en programvara som kraftigt underlättar arbetet ses därför som lämpliga förbättringsåtgärder.

Utvärderingen har också visat på förbättringspotential vad det gäller regelverket. Dels handlar det om att tydliggöra för att öka förståelsen, men det handlar också om att förändra urvalsgrunderna så att de i större utsträckning stämmer överens med skollagens bestämmelser.

Barn och ungdomsförvaltningen har identifierat följande förbättringsåtgärder vad det gäller handlingen av skolvalet:

- Hanteringen av skolvalet bör samordnas av den centrala förvaltningen.
- En programvara som ändamålsenligt stödjer skolvalsprocessen bör införskaffas till nästa skolval.
  - Skolvalskartan kan vara ett möjligt alternativ. Kontakt med Sweco bör tas kring vad tjänsten kan innehålla och vad det kostar.
  - Det bör också undersökas om ett tillförlitligt system kan tas fram med hjälp av kommunens egna resurser. Ett samarbete mellan barn- och ungdomsförvaltningen och kart- och GIS-avdelningen i kommunen blir viktigt.
- Reglementet kring skolplaceringar bör uppdateras och förtydligas.
  - Syskonförturen bör underordnas den relativa närhetsprincipen
  - Skolvalet bör erbjudas vårdnadshavare till elever som:
    - ska börja förskoleklass,
    - ska börja i årskurs 1 vilka inte har gått förskoleklass
    - ska börja i årskurs 6
    - Om skolorganisationen förändras på sikt bör skolvalet vara mer flexibel i sin utformning.
- Hur samordningen mellan det kommunala skolvalet och antagningsprocessen för fristående huvudmän kan fördjupas bör undersökas. Kan exempelvis ansökningar till fristående skolor hanteras i kommunens e-tjänst om skolvalet hanteras centralt?